

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/6/2021
Identifikačné číslo spisu: 7612216456
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:7612216456.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa a. s., so sídlom Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004, zastúpeného advokátkou JUDr. Silviou Sovovou, Diamantová 10, Košice, proti žalovaným: 1./ I. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XX, G. Š., 2./ I. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX, 3./ I. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXX, 4./ M.G. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XX, G. Š., 5./ N. F., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom B. XX, C. a 6./ R. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. XX, G. Š., žalovaní v 1. až 6. rade zastúpení advokátkou Zdeňkou Vokálovou, so sídlom Hlavná 61, Prešov, za účasti osobitného subjektu na strane žalovaných Združenia na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, Nitra, IČO 42 205 735, o zaplatenie 10.274,81 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 10Cb/13/2013, na dovolanie žalovaných v 1. až 4. a v 6. rade proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cob/35/2018-449 zo dňa 26. októbra 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaných v 1. až 4. rade a v 6. rade o d m i e t a .

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Spišská Nová Ves ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“, „prvoinstančný súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 10Cb/13/2013-396 zo dňa 29. 01. 2018 uložil žalovaným v 1. až 6. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 2.673,42 eur spolu s úrokom z úveru vo výške 8,29 % a úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.178,42 eur od 01. 09. 2012 do 17. 12. 2014, zo sumy 4.028,42 eur od 18. 12. 2014 do 23. 02. 2015, zo sumy 3.953,42 eur od 24. 02. 2015 do 23. 03. 2015, zo sumy 3.873,42 eur od 24. 03. 2015 do 23. 04. 2015, zo sumy 3.793,42 eur od 24. 04. 2015 do 21. 05. 2015, zo sumy 3.713,42 eur od 22. 05. 2015 do 30. 06. 2015, zo sumy 3.633,42 eur od 01. 07. 2015 do 05. 08. 2015, zo sumy 3.553,42 eur od 06. 08. 2015 do 22. 09. 2015, zo sumy 3.423,42 eur od 23. 09. 2015 do 26. 10. 2015, zo sumy 3.293,42 eur od 27. 10. 2015 do 23. 11. 2015, zo sumy 3.163,42 eur od 24. 11. 2015 do 17. 12. 2015, zo sumy

3.033,42 eur od 18. 12. 2015 do 20. 01. 2016, zo sumy 2.903,42 eur od 21. 01. 2016 do 23. 02. 2016, zo sumy 2.773,42 eur od 24. 02. 2016 do 29. 03. 2016, zo sumy 2.673,42 eur od 30. 03. 2016 do zaplata, ako aj 8,29 % úrok z úveru ročne zo sumy 5.734,39 eur od 01. 09. 2012 do zaplata, všetko v mesačných splátkach vo výške 130,-- eur počnúc od právoplatnosti rozsudku až do zaplata vždy do 25-teho dňa v mesiaci s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných, pričom omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia (výrok I.). Konanie čo do sumy 1.505,-- eur zastavil (výrok II.) a žalobcovi priznal proti žalovaným v 1. až 6. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok).

2. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku vyplýva, že po zmene žaloby, vykonanej uznesením okresného súdu č. k. 10Cb/13/2013-333 zo dňa 15. 08. 2017, sa žalobca domáhal proti žalovaným zaplata sumy 9.838,95 eur s 8,29 % úrokom od 06. 10. 2012 do zaplata a 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9.838,95 eur od 06. 10. 2012 do zaplata. Žalobca ako veriteľ uzavrel dňa 09. 01. 2009 so žalovanou v I. rade ako dlžníčkou, žalovanými v 2., 3. a 4. rade ako spoludlžníkmi a žalovanými v 5. a 6. rade ako ručiteľmi Zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, na základe ktorej poskytol žalovanej v I. rade mimoriadny medziúver vo výške 300.000,-- Sk, t. j. 9.958,18 eur. Dlžníci sa zaviazali splácať úroky mimoriadneho medziúveru vo výške 8,29 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami po 72,79 eur, súčasne do nasporenia cieľovej sumy vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady po 31,87 eur a po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžníci zaviazali splácať stavebný úver spolu s úrokmi vo výške 4,70 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami po 104,66 eur. Žalovaní v 5. a 6. ručením prevzali na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku veriteľa, ak tak neurobia dlžníci. Dlžníci nesplácali úver riadne a včas, preto v súlade s čl. 7 bodom 4 písm. a/ Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere (ďalej tiež „zmluva“) žalobca listom zo dňa 13. 04. 2012 od zmluvy odstúpil a žiadal, aby dlžníci vrátili poskytnuté úverové prostriedky do 7 dní od doručenia listu. Odstúpenie od zmluvy bolo žalovaným v 1., 2., 4. a 5. rade doručené dňa 18. 04. 2012 a žalovaným v 3. a 6. rade dňa 19. 04. 2012. Z výpisu z účtu stavebného sporenia a z výpisu z účtu odstúpeného medziúveru súd prvej inštancie zistil, že za obdobie od marca 2009 do augusta 2015 dlžníci poukázali na splátky medziúveru celkom 4.091,19 eur.

3. Rozsudkom č. k. 10Cb/13/2013-237 zo dňa 10. 08. 2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 10Cb/13/2013-249 zo dňa 26. 08. 2015 súd prvej inštancie uložil žalovaným v I. až 4. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi 5.734,39 eur s 9 % úrokom z omeškania ročne od 20. 04. 2012 do zaplata v pravidelných mesačných splátkach od právoplatnosti rozsudku až do zaplata vždy do 25. dňa v mesiaci s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť ostatných žalovaných a omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Konanie o zaplata sumy 362,-- eur zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobu zamietol aj proti žalovaným v 5. a 6. rade. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací zrušil rozsudok v napadnutých výrokoch a vrátil vec súdu prvej inštancie z dôvodu, aby skúmal nárok žalobcu podľa ustanovení Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“) s prihliadnutím na to, že ide o spotrebiteľskú zmluvu.

4. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní konštatoval, že predmetom konania ostal nárok žalobcu na zaplata 2.673,42 eur (kapitalizované úroky, úroky z omeškania, poplatok za spracovanie úveru a poplatky) s príslušenstvom zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere. Uviedol, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú však nemožno aplikovať ustanovenie § 52 ods. 2 vety tretej Občianskeho zákonníka (ďalej tiež „OZ“) v znení účinnom od 01. 04. 2015, keďže novela nemá prechodné ustanovenia, a preto ju nemožno použiť späťne.

5. Nárok uplatnený žalobou posúdil súd prvej inštancie podľa § 261 ods. 3, § 497, § 502 ods. 1 a § 369 ods. 1 ObchZ, § 7 ods. 3 a 4, § 8 ods. 2 a 4, § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 310/1992 Zb., o stavebnom sporení. Uviedol, že úroky podľa § 502 ods. 1 ObchZ sú cenou veriteľa za poskytnutie úveru a záväzok platiť úroky za poskytnutie úveru vyplýva z úverovej zmluvy. V odstúpení od zmluvy žalobca ako veriteľ vyčíslil sumu nesplateného úveru v

súlade s čl. VII bod 10 zmluvy, ktorá pozostáva zo splatnej istiny, nezaplatených úrokov a poplatkov ku dňu odstúpenia od zmluvy, ktorú ako celok úročil podľa čl. VII bod 8 zmluvy úrokom z omeškania o 5 % vyšším ako bola dohodnutá sadzba úrokov pri poskytnutom úvere, t. j. 13,29 % ročne (8,29 % + 5 %). Keďže tento nárok žalobcu vyplýval zo zmluvy a je v súlade s ustanoveniami ObchZ pre vzťahy založené zmluvou o úvere, súd prvej inštancie žalovaných zaviazal zaplatiť žalobcovi zostatok istiny 2.673,42 eur, v rámci ktorej priznal žalobcovi poplatok za spracovanie úveru 116,10 eur, pretože tento nárok vyplýva z kogentného ustanovenia § 499 ObchZ a poplatok za zmenu vo výške 16,50 eur zakotvený v čl. II zmluvy, keďže nejde o poplatky za vedenie, evidenciu a správu stavebného úveru, ktorých dojednanie bolo vylúčené ustanovením § 7 ods. 5 zákona č. 310/1992 Zb., s účinnosťou od 09. 06. 2013. Žalobcovi ďalej priznal poplatok za upomienku, pretože nie je vyčíslený v rozpore s ustanoveniami OZ ani ObchZ a nevznikol automaticky uzatvorením úverovej zmluvy, ale až porušením povinností zo strany dlžníkov. Poukázal na to, že ani tento poplatok, ktorý si zmluvné strany dojednali v úverovej zmluve v nadväznosti na sadzobník poplatkov žalobcu, nie je vylúčené dojednávať podľa § 7 ods. 5 zákona č. 310/1992 Zb. Žalovaným, ktorí sa dostali do omeškania so splnením peňažného záväzku, súd prvej inštancie uložil podľa § 369 ods. 1 ObchZ aj povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých žalovanými uhradených súm od 01. 09. 2012 a tiež úrok z úveru 8,29 % ročne zo sumy 5.734,39 eur od 01. 09. 2012 do zaplatenia.

6. Súd prvej inštancie uložil povinnosť plnenia popri dlžníkoch aj žalovaným v 5. a 6. rade ako ručiteľom, ktorí ručia za uspokojenie pohľadávky veriteľa, ak tak neurobili dlžníci. Zdôraznil, že použitie ustanovení Obchodného zákonníka vo vzťahu k ručiteľom vyplýva z kogentného ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d/ ObchZ a tiež z právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“, „najvyšší súd“ alebo NS SR“) uvedenom v rozhodnutí sp. zn. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27. 03. 2013.

7. V sume 1.505,-- eur súd prvej inštancie konanie zastavil podľa § 144 až § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) na základe späťvzatia žaloby žalobcom v tomto rozsahu, s ktorým žalovaní súhlasili.

8. Vzhľadom na majetkové a sociálne pomery žalovaných súd prvej inštancie povolil žalovaným splácať istinu s príslušenstvom v splátkach po 130,-- eur s tým, že omeškanie s plnením čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

9. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 2 a § 257 C. s. p. Keďže nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa, priznal žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný, resp. z dôvodu, že čiastočné zastavenie konania procesne zaviniť žalovaní, nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. Na odvolanie žalovaných proti prvému výroku prvoinštančného rozsudku z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p., Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací, rozsudkom č. k. 4Cob/35/2018-449 zo dňa 26. 10. 2018, rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a III. ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C. s. p., potvrdil.

11. Napriek skutočnosti, že žalovaní podaným odvolaním napadli len prvý výrok prvoinštančného rozsudku, ktorým im bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 2.673,42 eur s príslušenstvom v stanovených mesačných splátkach, predmetom preskúmania odvolacieho súdu bol aj tretí výrok o náhrade trov konania, ktorý síce žalovaní nenapadli, ale je vo vzťahu k prvému výroku výrokom závislým. Odvolaním nebol napadnutý výrok o zastavení konania v sume 1.505,-- eur, a teda v tejto časti nadobudol rozsudok súdu prvej inštancie právoplatnosť a odvolacím súdom preskúmaný nebol.

12. Žalovaní v odvolaní namietali s odkazom na ustanovenie § 52 ods. 2 veta tretia OZ, že odstúpením

od zmluvy sa zrušuje zmluva od počiatku a účastníci sú povinní plniť iba to, čo zo zmluvy dostali, teda nie sú povinní, okrem vrátenia poskytnutého úveru, platiť úroky a úroky z omeškania.

13. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci žalobcovi patrí zmluvný úrok až do splatenia celého poskytnutého úveru a tiež úroky z omeškania, aj keď sčasti z iných, než súdom prvej inštancie uvedených dôvodov.

14. Vo vzťahu k rozhodnutiam Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo/14/2014 a 8MCdo/13/2014, na ktoré poukazovali žalovaní, odvolací uviedol, že v predmetných rozhodnutiach bola riešená predovšetkým otázka premlčania a povinnosť súdu prihliadať na premlčanie práva v spotrebiteľskej zmluve ex offio podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., o ochrane spotrebiteľa, toto ustanovenie však bolo ako neústavné nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Ústavný súd SR“, „ústavný súd“ alebo „ÚS SR“) od 27. 09. 2018 zrušené.

15. Odvolací súd nesúhlasil s tvrdením odvolateľov, že výklad § 52 ods. 2 vety tretej OZ tak, ako bol uvedený v citovaných rozhodnutiach NS SR, prešiel kontrolou ústavnosti. Poukázaním na uznesenie sp. zn. II. ÚS 729/2015 odvolací súd uviedol, že Ústavný súd SR v predmetnom rozhodnutí neposudzoval správnosť výkladu ustanovenia § 52 ods. 2 vety tretej OZ najvyšším súdom, zastávajúc názor, že výklad právnej normy je výlučne vecou všeobecného súdu. Odkázal na rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 71/2015, v ktorom uviedol: „Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle judikatúry ústavného súdu by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.“ a len z tohto pohľadu konštatoval, že takáto situácia v danom prípade nenastala.

16. Poukázaním na ďalšie rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 729/2015 odvolací súd uviedol, že v ňom ústavný súd neposudzoval správnosť výkladu ustanovenia § 52 ods. 2 vety tretej OZ aj vzhľadom na dôvody sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namietal porušenie jeho práv vyplývajúcich mu z čl. 47 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorého všetci účastníci sú si v konaní rovní, pričom takúto situáciu nezistil.

17. Poukázaním na § 503 ods. 1 a 2 ObchZ odvolací súd uviedol, že Obchodný zákonník nemá priamu úpravu, z ktorej by vyplývalo, či veriteľovi patria zmluvné úroky v prípade predčasného skončenia úverovej zmluvy iba do okamihu tohto skončenia alebo mu tieto patria až do doby konečného vrátenia peňažných prostriedkov dlžníkom.

18. V prejednávanej veci vznikol záväzok žalovaných zo zmluvy o úvere, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Táto zmluva s ohľadom na skutočnosť, že dlžník ako jedna zo strán tejto zmluvy nebol podnikateľom, je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 OZ). Poukázaním na rozhodovaciu prax aj právnu literatúru odvolací súd konštatoval, že úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny. Uviedol ďalej, že ustanovenie § 658 ods. 1 (zmluva o pôžičke), ani iné ustanovenia Občianskeho zákonníka či iného právneho predpisu nestanovujú, na akú dobu možno pri peňažnej pôžičke dohodnúť úroky, uvedené ustanovenie zakotvuje iba možnosť pri peňažnej pôžičke dohodnúť sa na týchto úrokoch. Keďže predmetné ustanovenie neobsahuje jednoznačný príkaz či zákaz vo vzťahu k vymedzeniu predmetnej doby, ako i k jeho povahe, z ktorej nevyplýva, že sa od neho nemožno odchýliť, je možné vyvodiť záver, že ide o ustanovenie dispozitívnej povahy, ktoré zmluvné strany nijako neobmedzuje v možnosti upraviť si obsah ich úrokového záväzkového právneho vzťahu v rámci zmluvnej autonómie (pokiaľ ide o dobu, na ktorú sa úroky dojednávajú). Nemožno preto vylúčiť, aby si strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky i za dobu, po ktorú bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda i za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku tým, že istinu v dohodnutej dobe splatnosti veriteľovi nevráti.

19. Odvolací súd v ďalšom poukázal na rozdiel medzi inštitútmi zmluvných úrokov a úrokov z omeškania, ktoré sú síce oboje príslušenstvom pohľadávky, avšak majú odlišné funkcie a je potrebné ich odlišovať. Zatiaľ čo zmluvné úroky sú odmenou za užívanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškanie s platením istiny a na rozdiel od zmluvného úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keď neboli dohodnuté (§ 517 ods. 2 OZ). Pritom platí, že môžu existovať vedľa seba.

20. V ďalšej časti svojho rozhodnutia odvolací súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Odo/657/2005 zo dňa 27. 06. 2007, s ktorým sa stotožnil. Poukázal na čl. II. a čl. VII body 5., 6., 8. a 10 Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, z ktorých vyplýva, že jej účastníci sa dohodli na úrokovej sadzbe vo výške 8,29 % p. a., a pre prípad odstúpenia od zmluvy si dohodli povinnosť dlžníkov platiť zmluvne dohodnuté úroky z úveru až do zaplatenia celej pohľadávky. Rovnako si dohodli aj výšku úrokov z omeškania pri medziúvere, a to 5 % p. a., nad dohodnutú úrokovú sadzbu z celého zostatku dlhu. Vychádzajúc z dohody účastníkov zmluvy má preto žalobca nárok na úroky z úveru a úroky z omeškania tak, ako boli priznané súdom prvej inštancie.

21. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaných, ktorí namietali aj dôvodnosť priznania žalobcom uplatnených poplatkov a dohodu strán sporu zakotvenú v zmluve, resp. obchodných podmienkach žalobcu považovali za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je neplatná, odvolací súd poukázaním na kogentné ustanovenie § 499 ObchZ a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/171/2015 z 31. 05. 2016, na ktorý poukazovali samotní žalovaní, uviedol, že ak sa žalobca dohodol s dlžníkmi na zaplatení tohto poplatku, postupoval v súlade s platnou právnou úpravou, preto nemôže ísť o neprijateľnú zmluvnú podmienku. O takúto neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve by išlo len v prípade, ak by odplata bola dohodnutá v neprimeranej výške.

22. Odvolací súd záverom uviedol, že ani nárok na poplatok za upomienku nemožno a priori vylúčiť bez skúmania jej výšky, podobne ako nárok na poplatok za zmenku, ktorou dlžníci zabezpečovali pohľadávku veriteľa zo zmluvy, keďže tieto nároky vyplývajú priamo zo zmluvy a ich uplatnenie nevylučuje ustanovenie § 7 ods. 5 zákona č. 310/1992 Zb., o stavebnom sporení. K rozhodnutiam súdov, na ktoré poukazovali žalovaní, v ktorých za neprijateľnú zmluvnú podmienku považovali vyúčtovanie sumy 10,-- a 35,-- eur za upomienku, odvolací súd uviedol, že v predmetnej veci si žalobca uplatnil za upomienku 3,-- eur, čo by zodpovedalo nákladom na vyhotovenie a poštovú prepravu upomienky. Vznik týchto nákladov nepochybne zavinili dlžníci, ktorí riadne a včas neplnili svoj záväzok zo zmluvy. Nemecká judikatúra nie je v súvislosti s týmto poplatkom aplikovateľná, pretože Občiansky zákonník paušálnu náhradu ujmy za omeškanie nepozná.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p., a žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal proti žalovaným nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

24. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 25. 09. 2019.

25. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaní v 1. až 4. rade a žalovaný v 6. rade.

26. Žalovaní v dovolaní namietli neprijateľnosť zmluvnej podmienky priznávajúcej zmluvné úroky po splatnosti pohľadávky, resp. predčasnej splatnosti pohľadávky popri úrokoch z omeškania a iných nárokoch z porušenia práva, a to až do vrátenia istiny bez ohľadu na to, kedy sa tak stane. Vo veci konajúcim súdom vytkli, že prejednávajúcu vec nesprávne právne posúdili, a to aj vo vzťahu k uplatneným poplatkom. Poukázali na ust. § 52 ods. 2 OZ, vo vzťahu ku ktorému argumentujú rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo/14/2014 z 21. 04. 2015, ktorý má riešiť otázku posudzovania označeného ustanovenia. Tvrdia, že na spotrebiteľský právny vzťah sa aplikuje ust. § 48 v spojení s § 457 OZ. Dôvodia nemeckou názorovou líniou týkajúcou sa výkladu zmluvných dojednaní v

spotrebiteľských zmluvách. V závere dovolania žalovaní z opatrnosti namietli nepreskúmateľnosť výroku a odôvodnenia prvého zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Košiciach, ktorý na strane 6 odôvodnenia konštatoval, že výrok (prvoinštančného rozsudku - pozn. dovolacieho súdu) voči žalovaným v 5. a 6. rade nebol napadnutý odvolaním, napriek tomu o ňom rozhodol, a teda či opätovné rozhodovanie o tej istej otázke nepredstavuje res iudicata, ktorá okolnosť by predstavovala dovolací dôvod podľa § 420 písm. d/ C. s. p.

27. Na základe vyššie uvedených tvrdení žalovaní dovolaciemu súdu navrhli, aby rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cob/35/2018 zo dňa 26. 10. 2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súčasne si uplatnili nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

28. K dovolaniu žalovaných v 1. až 4. rade a 6. rade sa písomne vyjadril žalobca (č. l. 512 - 515 spisu), ktorý navrhol dovolanie odmietnuť z dôvodu jeho neprípustnosti.

29. Postupom okresného súdu (č. l. 519 spisu) bolo vyjadrenie žalobcu v súlade s ust. § 436 ods. 4 C. s. p., zaslané na vedomie žalovaným, cestou ich právnej zástupkyne.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podali včas strany sporu, v neprospech ktorých bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpené advokátkou v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu, pričom dospel k záveru, že dovolanie žalovaných treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) dovolací súd uvádza nasledovné:

31. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

32. Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p., možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

33. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť, z čoho konkrétne vyvodzuje prípustnosť dovolania a tiež označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku viazanosti dovolacieho súdu dovolacím dôvodom neskúma dovolací súd správnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

34. V zmysle § 421 ods. 1 C. s. p., je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 C. s. p., je taxatívny. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu; zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj procesnoprávna (v ďalšom texte tohto uznesenia dovolacieho súdu len „právna otázka“).

35. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo

od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

36. V danom prípade žalovaní dovolacie dôvody spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniam § 432 až 435 C. s. p., nevymedzili. Namietli síce, že konajúce súdy, tak okresný ako aj krajský súd, prejednávajú vec nesprávne právne posúdili a v obsahu dovolania sa zaoberali otázkou neprijateľnosti zmluvnej podmienky spočívajúcej v priznávaní zmluvných úrokov po splatnosti pohľadávky, popri úrokoch z omeškania a iných nárokoch, neuviedli však, ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 C. s. p., zakladá prípustnosť ich dovolania a tieto ani nijako nekonkretizovali. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania; jediný prípad, v ktorom súd výnimočne vedie dovolateľa k tomu, aby svoje dovolanie niečím doplnil alebo nedostatok niečoho v dovolacom konaní odstránil, vyplýva z ustanovenia § 436 ods. 1 C. s. p. (viď sp. zn. 1VCdo/2/2017).

37. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p., dovolatelia nevymedzili rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd odkloniť pri riešení právnej otázky, ktorú náležite nevymedzili (k pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ viď rozhodnutie občianskoprávneho kolégia NS SR sp. zn. 6Cdo/29/2017 zo dňa 24. 01. 2018, ktoré ho ako judikát prijalo pod č. R 71/2018).

38. Rovnako vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/

C. s. p., dovolatelia nenaformulovali právnu otázku spôsobom, aký má na mysli C. s. p. Naviac, dovolací súd dáva do pozornosti dovolateľov konštatovanie najvyššieho súdu v rozhodnutiach napríklad sp. zn. 3Cdo/27,28/2019, 6Cdo/13/2017 alebo 6Cdo/21/2017, z ktorých vyplýva záver o nemožnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolacích dôvodov podľa § 421 ods.1 písm. a/ a § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Najvyšší súd v označených rozhodnutiach uviedol, že „...uplatnenie oboch dovolacích dôvodov naraz sa bez ďalšieho z logiky veci vylučuje - odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená“.

39. Napokon vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. c/

C. s. p., žalovaní v dovolaní ničím nepreukázali (a odkazom na vzájomne si protirečiacie rozhodnutia najvyššieho súdu nedoložili) svoj názor o nesprávnom právnom posúdení prejednávanej veci konajúcimi súdmi.

40. Dovolací súd zdôrazňuje, že sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 C. s. p., resp. § 432 ods. 2 C. s. p., nezodpovedajú. Žalovaní sú pritom v dovolacom konaní zastúpení právnym zástupcom, a to v súlade s procesnou podmienkou povinného právneho zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní podľa § 429 C. s. p., zmyslom ktorého inštitútu je zabezpečiť, aby dovolanie malo všetky potrebné náležitosti vrátane uvedenia a konkretizovania dôvodu, pre ktorý sa rozhodnutie odvolacieho súdu napáda dovolaním, súčasne vytvoriť procesný filter pre zjavne neopodstatnené, resp. neprípustné dovolania, zároveň však aj predísť prípadným priet'ahom pri odstraňovaní neúplných, resp. vadných podaní. Dovolací súd nemôže namiesto dovolateľa (dovolateľov) vytvárať vlastnú právnu argumentáciu vyvodením z možnej nespokojnosti dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu. V takom prípade by totiž uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania v Civilnom sporovom poriadku, účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., ale aj princípu rovnosti zbraní a

kontradiktórnosti konania, keďže jeho rozhodnutie by bolo založené na iných skutočnostiach, než ako boli tvrdené dovolateľom a ku ktorým mala možnosť vyjadriť sa protistrana vo svojom vyjadrení k dovolaniu.

41. Dovolací súd vo vzťahu k (prípadnej) prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. d/ C. s. p., ktorú dovolatelia vzniesli v závere dovolania „z opatrnosti“ vo vzťahu k prvému, zrušujúcemu uzneseniu Krajského súdu v Žiline (č. k. 4Cob/152/2015-265 zo dňa 26. 04. 2016, ktorým označený krajský súd ako súd odvolací zrušil predchádzajúci rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 10Cb/13/2013-237 zo dňa 10. 08. 2015 v spojení s opravným uznesením č. k. 10Cb/13/2013-249 zo dňa 26. 08. 2015 v napadnutom výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti vo vzťahu k žalovaným v 1. až 6. rade a zrušenom rozsahu vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie - pozn. dovolacieho súdu), uvádza že uplatnená námietka je bezpredmetná vo vzťahu k aktuálne preskúmanému rozhodnutiu odvolacieho súdu č. k. 4Cob/35/2018-449 zo dňa 26. 10. 2018, nakoľko uplatnená námietka (opäť ale nespĺňajúca kritéria vymedzenia dovolacích dôvodov tak, ako to predpokladá C. s. p. v ust. § 431) sa týka predchádzajúceho zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré predmetom prieskumu tohto dovolacieho konania nie je.

42. Dovolací súd záverom k rozhodnutiam konajúcich súdov dodáva, že ich rozsudky spĺňajú parametre zákonného odôvodnenia v zmysle § 220 ods. 2 C. s. p., pretože v odôvodneniach svojich rozhodnutí zrozumiteľným spôsobom uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania a správne citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na prejednávajúcu vec a z ktorých vyvodili svoje závery.

43. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keďže dovolatelia nevymedzili uplatnený dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 C. s. p., dovolací súd ich dovolanie podľa § 447 písm. f/ C. s. p., odmietol bez toho, aby sa zaoberal otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

44. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

45. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.